



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

Gorzów Wielkopolski, dnia piątek, 29 marca 2019 r.

Poz. 964

UCHWAŁA NR 56/2019 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ZIELONEJ GÓRZE

z dnia 26 marca 2019 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (j.t. Dz. U. z 2016 r. poz. 591 ze zm.) oraz art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz. U. z 2019 r. poz. 506.), po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego w przedmiocie zgodności z prawem uchwały Nr IV/24/19 Rady Gminy Bledzew z dnia 26 lutego 2019 r. w sprawie poboru podatków w drodze inkasa, określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso, **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze stwierdza nieważność:**

- § 1 ust. 3 uchwały w zakresie sformułowania cyt. "wraz z odsetkami" z powodu sprzeczności z art. 9 i art. 55 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (j.t. Dz. U. z 2018 r., poz. 800 ze zm.);
- § 3 ust. 5 uchwały o treści cyt. "Wyplata wynagrodzenia za inkaso następuje do 10 dnia miesiąca po zakończeniu kwartału" - z powodu sprzeczności z art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (j.t. Dz. U. z 2018 r., poz. 1445 z późn. zm.), art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (j.t. Dz. U. z 2017 r., poz. 1892 z późn. zm.), art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (j.t. Dz. U. z 2017 r., poz. 1821 z późn. zm.).

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 26 lutego 2019 r. Rada Gminy Bledzew - uchwałą Nr IV/24/19, określiła sposób poboru podatków od nieruchomości, rolnego i leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa, wyznaczyła inkasentów oraz określiła wysokość wynagrodzenia za inkaso.

Kolegium Izby dokonując oceny zgodności z prawem przedmiotowej uchwały stwierdziło, że w § 1 ust. 3 uchwały w zakresie sformułowania cyt. "wraz z odsetkami" naruszono w sposób istotny art. 9 i art. 55 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. Zgodnie z art. 9 ustawy Ordynacja podatkowa inkasentem jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej, obowiązana do pobrania od podatnika podatku i wpłacenia go we właściwym terminie organowi podatkowemu. Zadaniem inkasenta nie jest zatem decydowanie za organ podatkowy jaką część dokonanej przez podatnika wpłaty zarachowuje na należność główną a jaką część na odsetki. Inkasent ma jedynie dokonać poboru podatku. Dopiero organ podatkowy po dokonaniu wpłaty pobranego podatku przez inkasenta zgodnie z dyspozycją art. 55 ustawy Ordynacja podatkowa dokonuje analizy na indywidualnym koncie podatnika i jeżeli stosownie do art. 55 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa dokonana wpłata nie pokrywa kwoty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę, wpłatę tę zalicza proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości podatkowej oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty, pozostaje kwota zaległości podatkowej do kwoty odsetek za zwłokę. Kolegium Izby wskazuje również, że za brakiem możliwości zobowiązania inkasenta do pobierania podatków wraz z odsetkami za zwłokę przemawia również to, że zgodnie z art. 55 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa odsetki za zwłokę wpłacane są bez wezwania organu podatkowego. Zatem podatnik dokonując wpłaty podatku u inkasenta powinien w ramach dokonanej wpłaty uwzględnić ewentualne odsetki

w prawidłowo obliczonej przez siebie wysokości. Rolą inkasenta nie jest natomiast ani żądanie wpłaty odsetek, ani ich naliczanie lub dochodzenie od podatnika.

Inkasent ma jedynie przyjąć deklarowaną przez podatnika wpłatę podatku i rozliczyć się z dokonanej wpłaty bez rozstrzygania jaką część wpłaty dokonanej przez podatnika stanowią odsetki od zaległości podatkowej i czy są one w ogóle należne i w jakiej wysokości.

Oceniając zgodność postanowień badanej uchwały z przepisami prawa, Kolegium Izby stwierdziło również, że § 3 ust. 5 przedmiotowej uchwały o treści cyt. "Wpłata wynagrodzenia za inkaso następuje do 10 dnia miesiąca po zakończeniu kwartału" narusza art. 6 ust. 12 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6b ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym, art. 6 ust. 8 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym.

Z przepisów art. 6 pkt 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 6b ustawy o podatku rolnym oraz art. 6 ust. 8 ustawy o podatku leśnym wynika, że rada gminy może zarządzić pobór podatków w drodze inkasa oraz określić inkasentów i wysokość wynagrodzenia za inkaso. Rada Gminy Bledzew skorzystała z tego uprawnienia zawierając stosowne postanowienia w przedmiotowej uchwale. Wprowadzone w § 3 ust. 5 tej uchwały uregulowanie dotyczące wyznaczenia terminu wypłaty wynagrodzenia inkasentom w określonym terminie nie znajduje podstaw prawnych w przepisach ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, o podatku rolnym oraz o podatku leśnym. Granicą kompetencji rady gminy w tym zakresie są dyspozycje:

- art. 6 ust. 12 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,
- art. 6b ustawy o podatku rolnym,
- art. 6 ust. 8 ustawy o podatku leśnym,

a w granicach tej kompetencji znajduje się wyłącznie zarządzenie poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego w drodze inkasa, określenie inkasentów oraz określenie wysokości wynagrodzenia za inkaso. Postanowienia Rady Gminy Bledzew wykraczające poza upoważnienie ustawowe wynikające z w/w przepisów należy zatem uznać za istotnie naruszające prawo.

Należy wyraźnie podkreślić, że zgodnie z art. 94 Konstytucji RP, organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego wyłącznie na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie. Natomiast z art. 7 Konstytucji RP wynika, że organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Oznacza to, że każda norma kompetencyjna musi być tak realizowana, aby nie naruszała innych przepisów ustawy. Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji RP), działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę. Realizując kompetencję, organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny pomiędzy aktem wykonawczym a ustawą, co z reguły stanowi istotne naruszenie prawa. Zarówno w doktrynie, jak również w orzecznictwie ugruntował się pogląd dotyczący dyrektyw wykładni norm o charakterze kompetencyjnym. Naczelną zasadą prawa administracyjnego jest zakaz domniemania kompetencji. Ponadto należy podkreślić, iż normy kompetencyjne powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Trybunał Konstytucyjny w orzeczeniu z 5 listopada 1986 r. (sygn. akt U 5/86, OTK 1986/1/1) wyraził pogląd, iż upoważnienie ustawowe podlega zawsze ścisłej, literalnej wykładni, a domniemanie objęcia upoważnieniem materii w nim niewymienionych w drodze np. wykładni celowościowej nie może zasadniczo wchodzić w rachubę. Jednocześnie zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii (por. również wyrok Trybunału z 28 czerwca 2000 r., sygn. akt K25/99, OTK 2000/5/141).

Z powyższych względów orzeczono, jak w sentencji niniejszej uchwały.

Na uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze, służy Gminie prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim, za pośrednictwem tut. Kolegium, w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Ryszard Zajączkowski